

Губін К. Г., Набатова О. О. Теоретичні основи інтернаціоналізації малого та середнього бізнесу в умовах глобалізації. *Економічна теорія та право*. 2016. № 3 (26). С. 69–82. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/теоретичні-основи-інтернаціоналізац/>. (дата звернення: 23.02.2020).

Білоцерківець В. В., Завгородня О. О., Лебедєва В. К. та ін. Міжнародна економіка: підручник / за ред. А. О. Задої, В. М. Тарасевича. Київ: ЦУЛ, 2012. С. 6–40. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1394_46716781.pdf (дата звернення: 12.02.2020).

Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 268 с. URL:

[file:///D:/OneDrive/Documents/%D0%9A%D0%B0%D0%BC%D0%A2%D0%9C%20%D0%91%D0%9A/%D0%AE%D1%80%D0%B8%D0%B4.%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%8F/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D0%9D%D0%94%D0%A0%202017-2020/golikov_%20\(1\).pdf](file:///D:/OneDrive/Documents/%D0%9A%D0%B0%D0%BC%D0%A2%D0%9C%20%D0%91%D0%9A/%D0%AE%D1%80%D0%B8%D0%B4.%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%8F/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D0%9D%D0%94%D0%A0%202017-2020/golikov_%20(1).pdf) (дата звернення: 12.02.2020).

Семенова К. Д., Тарасова К. І. Глобальні економічні ризики та проблема економічної безпеки держави. *Бізнес Інформ*. 2019. №10. С. 38–43. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2019-10_0-pages-38_43.pdf (дата звернення: 23.02.2020).

Тема 13.2. Глобальні проблеми сучасності

П л а н

1. Сутність і чинники виникнення глобальних проблем сучасності.
2. Характеристика найважливіших глобальних проблем сучасності.
3. Нерівномірність економічного розвитку країн як виклик для світового розвитку.

4. Місце України у вирішенні глобальної продовольчої проблеми.

Методичні поради

Розглядаючи перше питання, Ви маєте зрозуміти, що глобалізація економічного й суспільного розвитку породжує цілу низку глобальних проблем, які загрожують самому існуванню людства. Вони мають планетарний, загальносвітовий характер, тобто зачіпають життєві інтереси всіх народів і держав. Подумайте, що спонукає до виникнення глобальних проблем, чим вони відрізняються від локальних проблем і, навпаки, що їх об'єднує. Звісно, що вони взаємопов'язані між собою, тому що зазвичай глобальні проблеми мають особливості прояву в різних регіонах або в різних країнах. Ви маєте зрозуміти, що необхідність урахування взаємозв'язку локальних і глобальних проблем є запорукою для прийняття оптимальних соціально-економічних і політичних рішень. Зверніть також увагу на те, що раніше виникнення глобальних проблем спричинялося переважно природними факторами. Проте сучасні глобальні проблеми (друга половина ХХ ст. і ХХІ ст.) породжені взагалі суспільною діяльністю, урбанізацією й неконтрольованим зростанням населення, а також науково-технічною революцією, її негативним впливом на здоров'я й соціальний стан людей, довкілля, виробництво й накопичення зброї масового знищення, розвиток засобів транспорту, зв'язку тощо. Ці проблеми протягом короткого періоду набули величезної гостроти і потребують найкорішого вирішення, тобто ще однією характерною рисою глобальних проблем є динамізм загострювання. Глобальні проблеми сучасності потребують нагального вирішення. Тому зростає роль міжнародних наднаціональних інститутів, які регулюють світовий розвиток. Розберіться, які це інститути, який зміст і мета їх діяльності.

Вивчення другого питання почніть з аналізу найважливіших глобальних проблем сучасності: забруднення навколишнього середовища і зміна клімату, поява й поширення нових захворювань, зокрема пандемій, зростання інформаційної безпеки, загострення мінерально-сировинної проблеми, нерівномірне зростання населення в різних регіонах Землі, диференціація у рівні життя між багатими й бідними країнами. Подумайте, чому екологічна

проблема і зміна клімату є віддзеркаленням суперечностей між природою і суспільством і до яких наслідків для економіки вона призведе. Проаналізуйте дані досліджень американських вчених, які зробили наступний висновок: для високих показників розвитку економіки країни середня річна температура не повинна перевищувати 13 градусів за Цельсієм. Вони встановили, що починаючи з 1960 р. найгірші економічні показники спостерігалися в найспекотніші роки. Важливо також проаналізувати екологічну ситуацію в Україні. Після цього слід розібратися з сутністю енергетичної проблеми і необхідністю використання екологічно чистіших і дешевших альтернативних видів енергії, наприклад сонячної. Ще одна глобальна проблема – демографічна, а саме різке збільшення чисельності народонаселення у країнах, що розвиваються, і демографічна криза в розвинених країнах. Обміркуйте наслідки загострення цієї проблеми і поєднайте її з міжнародною міграцією праці. Інформаційна безпека – це відносно новий аспект глобальних проблем. Зупиніться на тому, що вона важлива і для підтримання національної безпеки, і для корпоративних і індивідуальних користувачів комп'ютерами й Інтернетом, тому що ефективність функціонування інформаційних систем, збереження конфіденційної й комерційної інформації – це питання виживання усіх суб'єктів економіки. Крім того, інформаційна безпека зростає у зв'язку з тим, що кількість користувачів мобільними телефонами наближається до певного критичного порогу, інформаційного потоку переходить із фіксованих сітей до мобільних. Поширюється хакерство і втручання не тільки в економіку, а й політичне життя країн, процес виборів і прийняття важливих державних рішень.

Розгляд третього питання варто почати з дослідження дуже болючої проблеми сучасного світового розвитку. Розрив між багатими і бідними людьми на планеті, а також між розвиненими країнами і країнами третього світу постійно збільшується. Обміркуйте причини цієї тенденції. Разом із нею спостерігається тенденція до зростання коефіцієнта Джині у країнах наздоганяючого розвитку, Україні й ЄАС порівняно з розвиненими країнами. Збільшуються диспропорції у розвитку національних економік бідних країн. Зверніться до статистичних да-

них для підтвердження цих тенденцій. Водночас з'ясуєте наслідки світового розшарування, чому вони, на думку багатьох учених (наприклад, лауреата Нобелівської премії Дж. Ю. Стигліца) призводять до стримування світового економічного розвитку і збільшують можливості рецесій. Подумайте, яку роль у перерозподілі багатства відіграє ринок і добросовісна конкуренція, а яку уряди. Згадайте про ринкову й соціальну справедливість. Проаналізуйте, чи може прагнення до прибутку, транснаціоналізація бізнесу та інші ринкові сили привести до соціальної справедливості у світовому розвитку без участі в цьому процесі міжнародних інститутів. Зупиніться на тому, що співробітництво багатих і бідних країн все ж таки збільшується. Розгляньте вигоди для багатих країн, пов'язані з поширенням результатів НТР, економіки знань, сучасних освітніх і медичних послуг у країнах третього світу.

Четверте питання пов'язано з аналізом місця України на глобальному продовольчому ринку і шансами, які існують для неї. Обміркуйте, чому. Для цього зверніть уваги на наступні чинники. Останні роки міжнародний попит на продовольство зростає завдяки збільшенню якості життя громадян Китаю, Індії, деяких країн Латинської Америки й Африки, а також кількості населення Земної кулі. Проте міжнародна пропозиція земельних ресурсів скорочується через урбанізацію, вирощування біопалива (замінника нафтопродуктів) й інтереси приватних осіб, які зводять житло за межами міст. Проаналізуйте, хто є нашими конкурентами на міжнародному ринку продовольства і чий досвід заслуговує на увагу. Переконайтеся, що нашій державі потенційні можливості прогнати 600 млн людей дає те, що в ній знаходиться понад чверть світового обсягу чорнозему. Водночас розкрийте причини, які заважають використанню цього шансу. Особливо зверніть увагу на непрозорість прав власності на землю, рейдерство, суперечності децентралізації економіки та інші чинники, які є невід'ємною складовою олігархічної економіки в цілому. Розгляньте структуру експорту продуктів сільського господарства і розкрийте шляхи скорочення його сировинної складової. Ознайомтеся з новим Законом України «Про ринок землі» № 2178-10. Обміркуйте, чи

дасть він можливість здійснити прорив у сільському господарстві країни і посилити місце України у глобальній економіці.

Заяитання для самоконтролю

1. Які найважливіші глобальні проблеми сучасності?
2. Чому вирішення глобальних проблем сучасності неможливе на локальному рівні?
3. Які чинники впливають на виникнення глобальних проблем сучасності?
4. Які можливі наслідки демографічної проблеми для України?
5. Чому інформаційне суспільство має не тільки позитивні, а й негативні наслідки для світового розвитку?
6. Чому поява й поширення нових захворювань, зокрема пандемії, безпосередньо впливають на людський розвиток і світову економіку в цілому?
7. Чому диференціація рівня життя багатих і бідних країн є небезпечною не тільки для країн третього світу, а й розвинених країн?
8. Які виклики має світова продовольча проблема для України?
9. Які завдання стоять перед Україною щодо розвитку відновлювальної енергетики?

Практичні завдання

51. Соціальна мережа Facebook у 2018 р. фігурувала у скандалі з компанією Cambridge Analytica, яка могла незаконно отримати дані понад 87 млн користувачів соцмережі і вплинути на вибори багатьох країн світу, зокрема, США у 2016 р. (див. <https://edition.cnn.com/2019/02/17/tech/facebook-fake-news-disinformation-report/index.html>). За даними CNN, комітет з культури, медіа, спорту і цифрових технологій парламенту Великої Британії оприлюднив у лютому 2019 р. результати розслідування «Дезінформація і фальшиві новини». Британські законодавці звинуватили соціальну мережу Facebook у порушенні законів про конфіденційність даних і конкуренцію, порівнявши їх з «цифровими гангстерами».

На Ваш погляд, чи є зростання кіберзлочинності закономірним наслідком інформаційної, цифрової економіки? Які правові й економічні методи регулювання роботи соціальних мереж можуть бути ефективними для запобігання монополізму в передачі і поширенні даних й інформації?

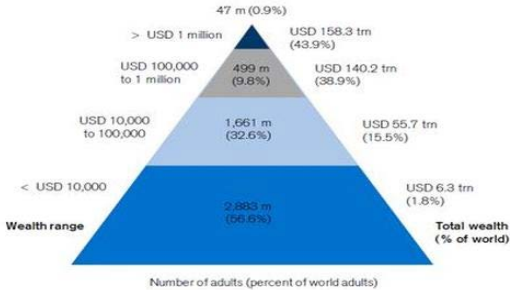
52. Відповідно до даних «Global Wealth Report 2019» світове багатство зросло у 2019 р. на 2,6 % до 360 трлн дол., а багатство на одну дорослу людину досягло нового рекордного рівня – 70 850 дол. Цьому найбільше сприяли США, Китай та Європа. У світі мешкає 46,8 млн мільйонерів, причому у США їх кількість збільшилася на 675 000 нових мільйонерів. У 2019 р. вперше Китай зафіксував більше членів світового топ-10 (100 млн), ніж США (99 млн). У той же час тільки 18 % світового багатства припадає на доросле населення 90 % країн (із найнижчим обсягом багатства).

На Вашу думку, розширення країн за рівнем багатства на душу дорослого населення є закономірним наслідком глобалізації економіки або існування протягом тривалого історичного періоду колоній та метрополій?

53. Наведена нижче піраміда відображає диференціацію світового багатства між дорослим населенням різних країн.

Прокоментуйте її. До яких наслідків призводить глобальна нерівність? Чим вона небезпечна для світу в цілому, для розвинених країн і країн, що розвиваються?

Figure 5: The global wealth pyramid 2019

Source: James Davies, Rodrigo Lluberas and Anthony Shorrocks, Global wealth databook 2019

Тестові запитання

1. *Економічною глобалізацією визнається:*

- а) інтернаціоналізація економіки на основі міжнародного руху капіталів;
- б) спільний ринок багатьох країн;
- в) валютний союз країн;
- г) економічна інтеграція країн;
- д) перетворення національних господарств на невід'ємну складову світової економіки на основі транснаціоналізації та регіоналізації.

2. *Вкажіть, які процеси міжнародного життя обмежує економічна глобалізація:*

- а) свобода вибору оптимальних моделей зовнішньої та внутрішньої політики окремих держав.
- б) регіональна диверсифікація зовнішньої торгівлі;
- в) міжнародний рух капіталу;
- г) зростання кількості регіональних торговельних угод між країнами з різними рівнями соціально-економічного розвитку;
- д) структурна перебудова економіки на користь енергозберігаючих технологій та інформаційних послуг.

3. *Оберіть, яке з наведених понять характеризує пе-*

ретворення національних господарств та їх суб'єктів на складову планетарного відтворювального процесу:

- а) регіоналізація;
- б) економічна інтеграція;
- в) економічна глобалізація;
- г) комп'ютеризація;
- д) індустріалізація.

4. Перевагою економічної глобалізації є:

- а) поширення протекціонізму;
- б) послаблення міжнародної конкуренції та монополізація ринків;
- в) зменшення наслідків циклічного розвитку ринкової економіки;
- г) інтенсивна передача технологій, наукового досвіду від передових економік до периферії;
- д) розпорощення фінансових ресурсів між країнами.

5. Вкажіть, яка риса відрізняє глобальні проблеми світового розвитку від локальних:

- а) зачіпають життєві інтереси громадян певної країни;
- б) мають планетарний, загальносвітовий характер;
- в) стосуються диференціації рівня життя людей;
- г) пов'язані із зовнішніми екстерналіями;
- д) орієнтуються на закриту економіку.

6. Однією з глобальних проблем сучасності є:

- а) вільна торгівля;
- б) екологічна проблема;
- в) нерівномірний рівень життя у країнах ЄС;
- г) посилення ролі Індії й Китаю у світовому розвитку.
- д) суперечності між країнами-членами угруповання «НАФТА».

7. Дайте відповідь, яка глобальна проблема не може бути вирішена без України:

- а) сировинна;
- б) екологічна;
- в) продовольча;

- г) інформаційна;
- д) запобігання пандеміям.

8. *Приріст населення Земної кулі забезпечують:*

- а) країни, що розвиваються;
- б) постсоціалістичні країни;
- в) США;
- г) країни Євросоюзу;
- д) країни АТР.

9. *Сутність глобальної енергетичної проблеми полягає у такому:*

- а) постійне збільшення енергоспоживання в нових індустриальних країнах;
- б) виснаження найдоступніших родовищ паливних ресурсів у світі;
- в) зростання/зменшення цін на енергоносії;
- г) відсутність відновлюваних джерел енергії;
- д) нестача світових інвестицій для ефективного енергозбереження.

10. *Вкажіть, яка глобальна міжнародна організація регулює світовий розвиток:*

- а) ВООЗ;
- б) МВФ;
- в) Європарламент;
- г) ООН;
- д) Всесвітня організація інтелектуальної власності.

Список рекомендованої літератури

Міжнародна економіка: навч. посібник / за заг. ред. С. М. Макухи. Харків: Право, 2012. 192 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2012/Posib_Mi_gnar_ekonomika_2012.pdf (дата звернення: 12.02.2020).

Економічна безпека держави: сутність та напрями формування: монографія / за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2009. 312 с. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/>

[12371/1/Shevchenko_2009.pdf](#) (дата звернення: 12.02.2020).

Губін К. Г., Набатова О. О. Теоретичні основи інтернаціоналізації малого та середнього бізнесу в умовах глобалізації. *Економічна теорія та право*. 2016. № 3 (26). С. 69–82. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/теоретичні-основи-інтернаціоналізац/>. (дата звернення: 23.02.2020).

Білоцерківець В. В., Завгородня О. О., Лебедєва В. К. та ін. Міжнародна економіка: підручник / за ред. А. О. Задої, В. М. Тарасевича. Київ: ЦУЛІ, 2012. С. 6–40. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1394_46716781.pdf (дата звернення: 12.02.2020).

Дейнека Т. А. Суперечності глобалізованого суспільства в аспекті проблем світового економічного порядку. *Економічна теорія та право*. 2017. № 1. С. 32–41. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnyua_etp_2017_1_4 (дата звернення: 23.02.2020).

Конохов С. В. Конкурентні переваги аграрного сектора України у системі глобальної продовольчої безпеки. *Бізнес Інформ*. 2018. № 8. С. 82–87. URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-8_0-pages-82_87.pdf (дата звернення: 23.02.2020).

Халіна О. В. Нерівномірність економічного розвитку країн світу як глобальна проблема сучасності. *Бізнес Інформ*. 2018. № 5. С. 15–20. URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-5_0-pages-15_20.pdf (дата звернення: 23.02.2020).

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Результати успішного засвоєння навчальної дисципліни «Стратегічний бізнес-консалтинг» передбачають їх диференціацію на: відмінний (відповідає підсумковій оцінці А за шкалою ECTS), типовий (відповідає оцінкам С і В) і пороговий (відповідає оцінкам Е і D) рівні за вимогами до сформованих компетентностей.

Так, досягнення:

а) відмінного рівня сформованості предметних компетентностей означає відмінне оволодіння знаннями, уміннями і практичними навичками. Наявна системність знань студента, який може вільно застосовувати отримані знання і демонструвати набуті уміння й практичні навички у складних і нетипових ситуаціях;

б) типового рівня – добре або дуже добре оволодіння знаннями, уміннями і практичними навичками. Студент може застосувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички як у простих, так і складних ситуаціях. У студента наявний зв'язок між окремими знаннями, проте відчувається недостатність умінь і практичних навичок із системного оцінювання відповідної інформації;

в) порогового рівня – задовільне або достатнє оволодіння знаннями, уміннями та практичними навичками. Для порогового рівня характерна фрагментарність знань. У простих, типових, стандартних ситуаціях студент може застосувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички, але він не здатний цього зробити при підвищенні рівня складності ситуації.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

4. ЗАПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Предмет міжнародної економіки, її суб'єкти та об'єкти.
2. Структура міжнародної економіки як науки, взаємозв'язок з іншими науками.
3. Сутність та етапи розвитку та міжнародної економіки.
4. Чинники формування міжнародної економіки.
5. Соціально-економічна структура сучасної міжнародної економіки.
6. Сутність, форми та чинники міжнародного поділу праці.
7. Основні риси та тенденції розвитку сучасної міжнародної економіки.
8. Чинники міжнародного поділу праці.
9. Умови та чинники прямого і непрямого зовнішнього впливу на міжнародну економічну діяльність.
10. Класифікація країн світу за рівнем соціально-економічного розвитку та її критерії.
11. Характеристика країн з постіндустріальною економікою.
12. Структура та місце країн, що розвиваються, у світовому господарстві.
13. Особливості розвитку країн з перехідною економікою.
14. Місце Китаю у міжнародній економіці.
15. Сутність, форми та показники міжнародної торгівлі.
16. Теорії міжнародної торгівлі.
17. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі.
18. Роль ТНК у міжнародній торгівлі.
19. Показники участі країни у міжнародній торгівлі.
20. Види зовнішньоторговельних операцій.
21. Обсяги, структура і проблеми зовнішньої торгівлі України.
22. Структурна перебудова експорту України, її роль у зростанні ВВП.
23. Функції та методи державного регулювання зовнішньої торгівлі.
24. Протекціонізм та фритредерство: особливості, переваги і ризики.
25. Поняття, функції та види мита.

26. Нетарифні засоби державного регулювання зовнішньої торгівлі
27. Наслідки протекціонізму для споживачів, бізнесу та національної економіки.
28. Зовнішньоторговельна політика України. Наслідки вступу України до СОТ.
29. Роль СОТ у регулюванні міжнародної торгівлі.
30. Міжнародний рух капіталу: сутність, причини, форми.
31. Прямі та портфельні іноземні інвестиції: сутність, переваги, недоліки.
32. Сучасні тенденції міжнародного руху капіталу.
33. Міжнародний кредит: сутність, види, форми, принципи.
34. Поняття і види офшорних зон. Мотиви спрямування капіталу до офшорів.
35. Зовнішній державний борг, його зміст і структура.
36. Методи управління зовнішнім державним боргом.
37. Шляхи покращення інвестиційного клімату України.
38. Міжнародна трудова міграція: сутність, причини.
39. Форми міжнародної трудової міграції.
40. Теорії міжнародної міграції
41. Сучасні тенденції міжнародної трудової міграції та головні центри її тяжіння.
42. Міграційні проблеми сучасної України.
43. Сутність та чинники зростання міжнародного виробництва. Теорія Дж. Даннінга.
44. Сутність, організаційна структура та особливості діяльності ТНК.
45. Процеси злиття та поглинання у міжнародному виробництві. Синергетичний ефект, його основні джерела.
46. Світовий ринок технологій. Закономірності сучасного технологічного розвитку.
47. Міжнародне науково-технічне співробітництво.
48. Міжнародний трансфер технологій: сутність і форми.
49. Венчурний бізнес та венчурні фонди в міжнародній економіці.
50. Інноваційні структури в міжнародній економіці.
51. Сутність, типи та цілі технологічних спеціальних

економічних зон.

52. Сутність, функції та головні сегменти світової фінансової системи.

53. Чинники глобалізації фінансової системи.

54. Головні суб'єкти міжнародних фінансів.

55. Сутність та функції світової валютної системи.

56. Етапи розвитку світової валютної системи.

57. Сутність, структура та функції валютного ринку.

58. Валютні операції та їх види. Основні центри торгівлі валютою.

59. Сутність, види та функції валютних курсів.

60. Чинники впливу на валютний курс.

61. Девальвація та ревальвація національної валюти.

62. Міжнародні розрахунки: сутність, форми, чинники.

63. Платіжний баланс. Принципи побудови платіжного балансу.

64. Державні методи вирівнювання платіжного балансу.

65. Міжнародна економічна інтеграція: сутність, передумови, цілі.

66. Переваги інтеграції для бізнесу та національних економік.

67. Європейський Союз, його сутність та особливості розвитку.

68. Етапи та форми європейської економічної інтеграції.

69. Інтеграційні об'єднання у сучасній міжнародній економіці.

70. Інтеграційні реалії та перспективи України.

71. Бізнес України на шляху до європейської інтеграції.

72. Глобалізація, її сутність, переваги і ризики.

73. Особливості функціонування та регулювання глобальних ринків.

74. Глобальні проблеми сучасності. Роль міжнародних економічних організацій у глобальному світі.

75. Вплив глобалізації на соціально-економічний розвиток України. Участь України у вирішенні глобальних проблем.

З М І С Т

1	Загальні поради	3
2	Плани практичних занять. Завдання для самостійної роботи	5
	<i>Модуль 1.</i> Теоретичні засади міжнародної економіки. Міжнародна торгівля	5
	<i>Модуль 2.</i> Міжнародний рух капіталу, праці, технологій	55
	<i>Модуль 3.</i> Світова валютно-фінансова система. Міжнародні розрахунки. Глобалізація	104
3	Критерії оцінювання рівня підготовки студентів...	158
4	Запитання до іспиту	160

Навчальне видання

Електронне видання

Камінська Т. М.

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

навчально-методичний посібник

для студентів денної форми навчання
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
спеціалізації «Бізнес-економіка»

Відповідальна за випуск *Л. С. Шевченко*

Редактор *Л. В. Русанова*

Комп'ютерна верстка *Л. П. Лавриненко*